613.3
C91

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

INSTITUȚIA PUBLICĂ
UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
NICOLAE TESTEMIȚANU

Catedra igienă

Grigore FRIPTULEAC Angela CAZACU-STRATU

Norme sanitare pentru instituţiile de învăţământ superior (IÎS)

Recomandări metodice

CHIȘINĂU
2013

613.5 (076)
21

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

INSTITUȚIA PUBLICĂ
UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
NICOLAE TESTEMIȚANU

Catedra igienă

Grigore FRIPTULEAC Angela CAZACU-STRATU

Norme sanitare pentru instituţiile de învăţământ superior (IÎS)

Recomandări metodice

717967

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie Nicolae Testemițanu
Biblioteca Științifică Medicală

SL2

CHIȘINĂU
Centrul Editorial-Poligrafic *Medicina*
2013

CZU 614.8+628.5(076.5)
F 91

Aprobat de Consiliul metodic central al IP USMF *Nicolae Testemiţanu*;
proces-verbal nr. 4 din 27.02.2013

Autori:
Grigore Friptuleac – dr. hab. med., prof. univ.
Angela Cazacu-Stratu – dr. med., asist. univ.

Recenzenţi:
Iurie Pînzaru – dr. med., vicedirector al CNSP
Gheorghe Ostrofeţ – dr. hab. med., prof. univ.
Sergiu Cebanu – dr. med., conf. univ.

Redactor: *Vadim Iutiş*
Machetare computerizată: *Iulia Don*

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAŢIONALE A CĂRŢII

Friptuleac, Grigore
Norme sanitare pentru instituţiile de învăţământ superior (IÎS): Recomandări metodice / Grigore Friăptuleac, Angela Cazacu-Stratu; Instituţia Publică Univ. de Stat de Medicină şi Farmacie *Nicolae Testemiţanu*, Catedra igienă. – Chişinău: CEP *Medicina*, 2013. – 24 p.
Bibliogr.: p. 21(9 tît.). – 100 ex.
ISBN 978-9975-118-09-5.
614.8+628.5(076.5)
F 91

ISBN 978-9975-118-09-5

© CEP *Medicina*, 2013
© Grigore Friptuleac ş.a., 2013

Dispoziţii generale

Recomandările metodice reflectă normele sanitare pentru instituţiile de învăţământ superior (în continuare – IÎS), indiferent de tipul de proprietate, de prioritate şi de forma organizatorico-juridică (institut, universitate, academie).

Prezentele recomandări sunt elaborate în conformitate cu Legea „Privind supravegherea de stat a sănătăţii publice" nr.10-XVI din 03.02.2009 (Monitorul Oficial, 2009, nr. 67, art. 183).

Prezentele reguli trebuie să funcţioneze pe întreg teritoriul Republicii Moldova şi să fie obligatorii pentru toate persoanele fizice şi juridice, activitatea cărora constă în proiectarea, construcţia, reconstrucţia, exploatarea IÎS, instruirea şi educaţia studenţilor, de asemenea, pentru organele şi instituţiile ce efectuează supravegherea de stat a sănătăţii publice.

Exigenţile expuse au scopul de a asigura condiţiile optime de maximă siguranţă de studii în IÎS.

În cazul exploatării temporare a clădirilor ajustate, abaterile de la exigenţile date pot fi admise doar cu acordul Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătăţii Publice şi doar în cazul în care instituţia dispune de autorizaţia sanitară de funcţionare.

Cerinţe faţă de sectorul IÎS

Instituţiile de învăţământ superior se amplasează pe un sector separat, respectându-se zonele de protecţie sanitară.

La distribuirea terenului pentru construcţia IÎS se ţine cont de roza vânturilor, de calitatea solului, de antecedentele terenului, de întreprinderile adiacente, de sursele de poluare.

Distanţa de la hotarele terenului până la staţiile de alimentare cu petrol şi gaze cu rezervoare subterane trebuie să fie nu mai mică de 50 m. Această distanţă poate fi micşorată până la 25 m pentru staţiile de alimentare cu capacitatea de 500 alimentaţii în zi în cazul vehiculelor uşoare. Distanţa se stabileşte de la coloanele de eliberare a benzinei şi de la rezervoare până la hotarele terenului IÎS.

Distanţa de la garaje, staţii de deservire tehnică a automobilelor şi parcări auto până la hotarul terenului IÎS nu trebuie să fie mai mică de 50 m.

La amplasarea IÎS se asigură condiţiile de funcţionare (drumuri, apeduct, sistem de canalizare, reţele energetice şi telefonice). Lotul de pământ trebuie să fie bine insolat şi aerisit, să dispună de înclinare naturală necesară pentru scurgerea apelor meteorice.

Solul trebuie să fie uscat, ferit de inundaţii şi infiltraţii.

În caz de amplasare a mai multor IÎS într-o localitate, ele pot fi comasate în dependenţă de profilul lor, formând centre de studii, încăperi de studii, terenuri şi săli sportive, instituţii cu prestări de servicii şi sanatorii-profilactorii comune.

Dimensiunile terenului pentru IÎS trebuie să fie în funcţie de numărul de studenţi în IÎS: pentru 300 studenţi – 75 m^2/student, pentru 300–900 studenţi – 50–65 m^2/student. Se admite ca suprafaţa terenului pentru IÎS cu profil agrar să fie mărită cu 50%. În suprafeţele indicate mai sus nu este inclusă aria zonei locative.

Terenul trebuie să fie îngrădit cu gard sau cu arbuşti cu înălţimea de 1,2 m.

Zona verde constituie 50% din suprafaţa terenului. Se interzice plantarea copacilor şi arbuştilor cu spini sau cu fructe otrăvitoare.

Distanţa dintre faţada clădirii şi linia de separare a străzii trebuie să fie de cel puţin 15 m. Dacă instituţia se află în apropierea magistralelor auto, distanţa se măreşte până la 50 m.

Căile de acces trebuie să fie asfaltate şi iluminate în timpul nopţii (10 lx).

Lotul de pământ se divizează în următoarele zone funcţionale:

a) de instruire;
b) sportivă;
c) de odihnă;
d) de gospodărie;
e) locativă.

Zonele trebuie separate una de alta prin arbuşti cu lăţimea de 1 m şi să comunice între ele.

În zona de instruire vor fi amplasate edificiile de studii.

Zona sportivă se amplasează în apropierea sălii sportive. Ea trebuie să fie orientată de la nord spre sud. Se interzice amplasarea zonei sportive în vecinătatea ferestrelor sălilor de studii. Zona sportivă constă dintr-un nucleu sportiv şi poate să conţină terenuri: de fotbal; handbal; baschet; volei; pista de alergări; groapa pentru sărituri etc. Sectoarele

sportive trebuie să fie drenate şi acoperite cu înveliş de iarbă sau materiale permise de către Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătăţii Publice. Pentru a exclude traumatismul terenurile sportive trebuie să fie netede, fără gropi.

Zona locativă poate fi amplasată în apropierea zonei de instruire şi a celei sportive.

Zona de gospodărie trebuie să dispună de o intrare separată. Ea va include: garaje; depozite; cazangeria; terenul cu tomberoane pentru colectarea rezidurilor solide.

Tomberoanele trebuie să fie asigurate cu capace şi plasate exclusiv pe teren pavat, la distanţa de minimum 25 m de la clădire, cămine şi blocul alimentar.

Zona de odihnă se amplasează în vecinătatea zonelor de instruire, locativă şi sportivă. Ea este destinată pentru organizarea jocurilor mobile şi lente, ocupaţii individuale la aer liber.

Apele subterane freatice trebuie să se găsească la o adâncime nu mai mică de 1 m sub nivelul inferior al fundaţiei clădirii.

Se interzice folosirea clădirilor şi teritoriului IÎS în alte scopuri (întreprinderi de producere de orice tip, oficii, depozite etc.), decât cel instructiv-educativ.

Amplasarea clădirilor pe teren trebuie să asigure o orientare corectă a încăperilor de studii şi de locuit, de asemenea, condiţii favorabile pentru insolarea încăperilor (nu mai puţin de trei ore în perioada de la 22.03 până la 22.09 a anului).

Cerinţe faţă de blocurile de studii

Blocurile de studii trebuie să dispună de următoarele încăperi de studii pentru instruirea generală (ocupaţii teoretice) şi pentru instruire profesională:

1. Săli de studii pentru seminare cu suprafaţa de 2,2 m^2/1 loc.
2. Laboratoare pentru lucrări practice – 4,6 m^2/1 loc.
3. Laboratoare şi cabinete de instruire profesională – 6-8 m^2/1 loc.
4. Cabinete de instruire, înzestrate cu computere – 4,5 m^2/1 loc.
5. Cabinete de limbi moderne, inclusiv rusă/română – 3 m^2/1 loc.
6. Aule pentru orele de curs:
   - pentru o grupă – (12-15 locuri) – 2,5 m^2/1 loc;

- pentru două grupe (25 locuri) – 2,2 m^2/1 loc;
- pentru 50-75 locuri – 1,5 m^2/1 loc;
- de la 75 până la 100 locuri – 1,3 m^2/1 loc;
- de la 100 până la 150 locuri – 1,2 m^2/1 loc
- de la 150 până la 350 locuri – 1,1 m^2/1 loc;
- mai mult de 350 locuri – 1,0 m^2/1 loc (în aulele date, dacă nu există aerul condiţionat, volumul de aer pentru 1 student va fi de cel puţin 4,0 m^3).

În cadrul catedrelor (departamentelor) se prevăd:

- cabinetul şefului de catedră – 18 m^2 (până la 10 lectori) şi 24 m^2 (mai mult de 10 lectori);
- cabinet metodic – 54 m^2;
- cabinet pentru lectori – 4 m^2/1 lector;
- săli de studii, laboratoare, aule pentru orele de curs.

Numărul de studenţi în grupa de instruire nu va fi mai mare de 15. Suprafaţa laboratoarelor şi cabinetelor pentru disciplinele speciale va fi de 83-88 m^2, iar a celor cu utilaj voluminos – 98-108 m^2. La fiecare 1-2 laboratoare sau cabinete se vor prevedea încăperi auxiliare (15 m^2).

Lăţimea coridoarelor în blocurile de studii trebuie să fie de 2,2-2,6 m. Coridoarele cu o lăţime mai mare de 2,6 m sunt destinate pentru recreaţie. Lăţimea altor coridoare este mai mare de 1,4 m.

Amplasarea reciprocă a încăperilor trebuie să asigure legături funcţionale comode între ele şi teren. Încăperile pentru ocupaţiile teoretice trebuie să fie izolate de laboratoare, sălile sportive, sălile festive şi de încăperile cantinelor. Este interzisă amplasarea cabinetelor de studii şi a laboratoarelor în subsoluri şi demisoluri.

Atelierele şi sălile sportive trebuie amplasate în blocuri sau clădiri separate, unite prin galerii cu blocul central. Clădirile, care nu sunt unite prin galerii, trebuie să fie dotate cu vestiare.

Laboratoarele, în care în timpul procesului de instruire are loc eliminarea substanţelor chimice şi a pulberei, trebuie să fie înzestrate cu ventilaţie artificială, conform legislaţiei sanitare în vigoare. Laboratoarele cu utilaj voluminos şi greu trebuie să fie amplasate la parter. Laboratoarele trebuie să fie dotate cu trusă medicală şi să dispună de condiţii pentru respectarea igienei personale (lavoare, săpun, uscător de mâini).

Sălile sportive sunt prevăzute pentru lecţiile de educaţie fizică şi ocupaţiile secţiilor sportive. Sala sportivă se amplasează într-un bloc separat sau o aripă a clădirii la primul sau la al doilea etaj. Suprafaţa sălii sportive trebuie să fie nu mai mică de 4,0 m^2 pentru 1 student. Duşumeaua trebuie să fie din lemn sau acoperită cu linoleum cu destinaţie specială, suprafaţa netedă, fără fisuri şi defecte;

Capacitatea *sălilor festive* se planifică pentru 60% din numărul de studenţi. Pe lângă sălile festive trebuie să fie prevăzute cabine pentru instalaţiile de cinema. IÎS trebuie să dispună de încăperi pentru reuniuni culturale (muzică, dans, teatru, foto etc.). Sala festivă se amplasează separat de sălile de studii.

Bibliotecile în instituţiile superioare de învăţământ se proiectează pentru 100% studenţi, doctoranzi, lectori şi colaboratori ştiinţifici. Numărul de locuri în sălile de lectură se prevede pentru 15% din numărul de studenţi. Acest normativ este prevăzut şi pentru 30% din numărul de studenţi (cititori) de la facultăţile fără frecvenţă.

Suprafeţele încăperilor din bibliotecă sunt:

1. Sala de abonament – 1,8 m^2 la un vizitator student şi 5 m^2 pentru un colaborator (se normează pentru 20% din locuri de lectură).
2. Avansală – 1,5 m^2 pentru un student şi 5 m^2 pentru un colaborator (se normează pentru 15% din locuri de lectură).
3. Sala de catalog – 3,5-4 m^2 pentru un dulap de 20 mii cărţi.
4. Depozitul fondului de cărţi:
   a. depozitul fondului de cărţi – depozit principal – 2,5 m^2 la 1000 unităţi (se normează pentru 70% din fond);
   b. păstrarea compactă – 1,25 m^2 la 1000 unităţi (se normează pentru 20% din fond);
   c. pentru accesul liber – 5 m^2 la 1000 unităţi (se normează pentru 10% din fond).
5. Secţia de completare, prelucrare şi catalogul de serviciu – 6 m^2 pentru un colaborator şi 2,5 m^2 la un dulap de catalog.
6. Încăperi de serviciu şi producere – 3 m^2 la 1000 cărţi.

La fiecare etaj al IÎS trebuie să fie blocuri sanitare separate pentru băieţi şi fete, profesori şi personalul de deservire: scaun de veceu pentru fete – 1x20 studente; pentru băieţi – 1x30; pisoar pentru băieţi – 1x30; lavoare – 1x30 studenţi; pentru personal – un lavoar şi un WC la fiecare etaj. Uşile de la WC nu trebuie să se afle vizavi de cele ale sălilor de studii, ale laboratoarelor.

În fiecare bloc la etaje trebuie să fie încăperi pentru spălarea şi uscarea inventarului de dereticare, pregătirea soluţiilor dezinfectante, cu apă caldă şi rece, dotate cu dulapuri pentru păstrarea inventarului, sisteme de aeraţie prin reflux şi câte o cadă. Pereţii încăperii se acoperă cu plăci din faianţă până la înălţimea de 1,5 m.

IÎS trebuie să fie dotate cu reţele centralizate de aprovizionare cu apă potabilă (apeduct) şi canalizare, ventilaţie naturală şi artificială, încălzire. Cu apă caldă trebuie asigurate blocul alimentar, căminele, blocul medical, lavabourile, duşurile.

În dependenţă de condiţiile climaterice, la intrarea în instituţie se prevăd tambure cu sau fără perdele de aer cald.

Norme sanitare pentru căminele studenţeşti

Căminele studenţeşti se construiesc separat de blocul de studii.

Alegerea terenului pentru amplasarea căminelor se efectuează cu acordul Centrelor de Sănătate Publică din teritoriul respectiv.

Numărul de studenţi în cămine nu trebuie să depăşească capacitatea prevăzută de proiectul de construcţie.

În cămine vor fi dormitoare, încăperi auxiliare, de cultură şi medicale. Secţia de locuit include dormitoare, blocuri sanitare cu lavabouri (încăperi, utilate cu chiuvete şi cu alte instalaţii sanitare, servind ca spălătoare comune), WC-uri, duşuri, încăperi pentru curăţarea hainelor şi a ghetelor, pentru igiena personală a fetelor, bucătării (utilate cu un reşou, o cadă, o masă-dulap, un frigider la 10 studenţi), camere pentru ocupaţii şi odihnă. În cămin se amenajează spălătorii. Nu se admit paturi suprapuse. Se interzice păstrarea produselor uşor alterabile în dormitoare.

Dormitoarele sunt destinate pentru 2-4 studenţi. Suprafaţa trebuie să fie de 6 m^2 pentru un student.

Spaţiile de locuit în cămine se dotează cu următoarele:

- un pat cu saltea/persoană;
- un dulap/odaie;
- o masă/odaie;
- un scaun/ persoană;
- o noptieră/ persoană;
- poliţă de cărţi/persoană.

Dormitoarele nu vor fi de trecere în altă cameră şi vor avea lăţimea de cel puţin 2,2 m. Din fiecare dormitor obligatoriu sunt ieşiri în coridor sau în antreu. Uşile se vor deschide înăuntru. Dormitoarele se vor amenaja cu dulapuri încorporate pentru haine şi cearşafuri. Numărul de secţii în dulapuri va corespunde numărului de studenţi. Mărimea unei secţii a dulapului este de 0,6x0,6 m. Dulapurile pot fi amplasate şi în antreu.

Încăperile medicale, auxiliare, culturale şi de menaj, de regulă, se amplasează la parter. În subsol se admite amplasarea depozitelor pentru lenjeria murdară, inventar sportiv şi de gospodărie, spălătoria de lenjerie, încăperi pentru uscarea hainelor şi încălţămintei, încăperi tehnice.

Încăperile pentru curăţarea şi călcarea hainelor se utilează cu lavoar, mese de călcat, dulapuri încorporate.

Se interzice amplasarea dormitoarelor în subsol şi la demisol.

Dormitoarele din cămine nu pot fi folosite în alte scopuri. Încăperile căminului trebuie grupate separat pentru băieţi şi fete.

Pentru acordarea asistenţei medicale în IÎS trebuie să fie un centru/cabinet medical.

Încăperile cabinetului medical includ: cabinetul medicului – 21 m^2, lungimea – nu mai mică de 7 m, sala pentru proceduri – 12 m^2, cabinetul medicului stomatolog – 12 m^2, WC dotat cu lavoar. Ele vor fi amplasate atât în blocul de studii, cât şi în campusul studenţesc. Sala de proceduri se va afla în vecinătatea cabinetului medical.

În centrul/cabinetul medical se prevede un medic (terapeut) la 3000 studenţi, o asistentă medicală la 2000 studenţi, un medic stomatolog la 2000 studenţi şi o asistentă medicală de stomatologie la 2000 studenţi.

Personalul este supus examenului medical profilactic anual conform legislaţiei sanitare în vigoare.

Toţi studenţii IÎS obligator sunt supuşi examenului medical la înmatriculare, anual şi înainte de practica de producere conform cerinţelor pentru întreprinderile sau instituţiile corespunzătoare, înaintea competiţiilor sportive.

Anual către data de 15.01 personalul medical al IÎS totalizează rezultatele examenelor medicale ale studenţilor şi le prezintă Centrelor de Sănătate Publică teritoriale conform anexei nr. 1.

Cerinţele faţă de blocul alimentar

Blocul alimentar trebuie amplasat într-un edificiu separat, la primul etaj şi trebuie să dispună de ieşire pe teren (zona de gospodărie). Dacă instituţia dispune de mai multe edificii, atunci cantina, alte edificii alimentare vor avea legături comode cu sălile de studii, laboratoarele, căminele etc. În blocul alimentar se va respecta continuitatea procesului tehnologic. Se interzice intersecţia materiei prime cu bucatele şi a veselei folosite cu cea curată. Se interzice folosirea apei tehnice pentru spălarea veselei, a inventarului tehnologic şi a ambalajului, pentru pregătirea bucatelor, pentru duş şi pentru alte scopuri. Apa caldă din boiler trebuie să curgă prin conducte separate, conducta având o culoare ce diferă de alte ţevi. Nu se admite ca reţelele de canalizare să fie instalate sub tavanul secţiilor şi depozitelor cantinei. Nu se admite ca depozitele cantinei să se afle în subsol sau la demisol. Capacitatea sălii de mese trebuie să fie de o treime din numărul total de studenţi ai instituţiei.

Dotarea cantinelor cu utilaj tehnologic şi frigorific se efectuează în conformitate cu normele de înzestrare a întreprinderilor alimentaţiei publice. Blocul alimentar va dispune de secţii pentru prelucrarea separată a legumelor, cărnii şi a peştelui. Pereţii încăperilor de producere, depozitelor şi încăperilor sociale se vor acoperi cu plăci de faianţă, iar duşumeaua – cu plăci din gresie. Tavanul se va vopsi cu vopsea de ulei.

Funcţionarea şi întreţinerea blocului alimentar al IÎS trebuie să corespundă normelor sanitare stipulate în Hotărârea Guvernului Republicii Moldova cu privire la prestarea serviciilor de alimentaţie publică, nr. 1209 din 08 noiembrie 2007 (Monitorul Oficial, 2007, nr. 180-183, art. 1281).

Încăperile blocului alimentar trebuie menţinute în curăţenie, zilnic se face dereticarea lor minuţioasă: măturarea şi spălarea podelei, ştergerea mobilei, prafului, spălarea ferestrelor. În fiecare săptămână trebuie de spălat cu folosirea detergenţilor pereţii, corpurile de iluminat, sticla de la geamuri. O dată în lună neapărat se face curăţenie generală, cu dezinfectarea ulterioară a tuturor încăperilor, utilajului şi a inventarului.

Alimentaţia trebuie organizată prin metoda de autodeservire. Sufrageria (sala de mese) se înzestrează cu mese a câte 4 locuri, scaune, iar suprafaţa ei este de 0,8 m^2 pentru un loc. Distanţa dintre mese şi locul de distribuţie trebuie să fie nu mai mică de 150-200 cm, între rânduri şi până la perete – 40-60 cm.

La intrarea în sufragerie trebuie să fie instalate lavoare (1 la 30 studenţi) asigurate cu săpun lichid, şerveţele de hârtie sau uscătoare electrice.

Vitrinele de expunere a bucatelor trebuie să dispună de acoperiş igienic (plastic sau alt material). Mesele, după fiecare servire, trebuie şterse cu o cârpă curată umedă.

Vesela pentru deservirea clienţilor poate fi din ceramică, porţelan, sticlă, metal emailat, din alpaca, oţel inoxidabil. Se interzice utilizarea veselei cu margini ştirbite şi cu fisuri.

Vesela se spală cu maşinile mecanice sau manual. Indiferent de prezenţa maşinii de spălat vesela, spălătoria pentru veselă trebuie înzestrată cu 5 chiuvete, inclusiv 2 pentru spălarea păharelor. În a 3-a chiuvetă trebuie să fie montate grilage speciale şi furtun elastic pentru clătirea veselei spălate.

Toţi lucrătorii ospătăriei trebuie să fie supuşi examenului medical profilactic şi instruirii igienice, să fie asiguraţi cu echipament (halate, bonete, basmale) şi condiţii pentru respectarea cerinţelor igienice personale.

Pentru păstrarea produselor uşor alterabile şi a celor destinate pentru pregătirea bucatelor trebuie să fie frigidere (camere frigorifice). Legumele trebuie păstrate în depozitul de legume, iar produsele uscate – în magazii înzestrate cu poliţe, suporturi, stelaje şi dulapuri. Magazia trebuie să fie uscată şi bine aerisită. Suprafaţa de jos a dulapului, lădiţei, stelajului trebuie să se afle cu 15 cm mai sus de podea.

Resturile de bucate se strâng în căldări, vase cu capac, şi sunt evacuate pe măsura umplerii lor la un volum de 2/3. La sfârşitul zilei vasele trebuie curăţite, clătite şi uscate.

Toate produsele alimentare trebuie să corespundă cerinţelor standardelor de stat. Materia primă şi bucatele se păstrează separat. Produsele perisabile (carnea, peştele, laptele, lactatele, semifabricatele etc.) trebuie păstrate în corespundere cu regulile sanitare „Condiţiile, durata de păstrare şi realizare a produselor uşor alterabile".

Transportarea produselor alimentare trebuie să se facă cu transport specializat (care dispune de paşaport sanitar, paşaportizarea sanitară se va efectua anual), în condiţii care asigură integritatea şi protecţia alimentelor de poluare. Transportul nu trebuie folosit în alte scopuri şi trebuie menţinut curat. Ambalajul (sacii din muşama, lăzile metalice şi din

lemn, căzile, bidoanele etc.) după fiecare întrebuinţare se curăţă, se spală cu apă caldă cu soluţie de sodă calcinată de 2%, se opăreşte, se usucă şi se păstrează în locurile ferite de poluare.

Zilnic se vor colecta şi se vor păstra 24 de ore probele diurne de alimente gătite.

Exploatarea cantinelor se efectuează în conformitate cu autorizaţia sanitară de funcţionare, eliberată de Centrul de Sănătate Publică în baza paşaportului sanitar al blocului alimentar, a fişelor tehnologice, registrelor de rebutare a produselor alimentare şi a bucatelor, a fişelor medicale ale salariaţilor, a rezultatelor examenului susţinut în cadrul programului igienic, a planului de profilaxie a intoxicaţiilor alimentare şi infecţiilor intestinale acute, a paşaportului sanitar al transportului.

Norme sanitare faţă de iluminatul natural şi artificial

Toate încăperile de studii, locative, laboratoarele, trebuie să dispună de iluminat natural direct, lateral. Dacă încăperile au profunzimea mai mare de 6 m, iluminatul natural trebuie să fie din ambele părţi. În laboratoare, săli sportive şi festive se admite iluminatul combinat (de sus şi lateral). În coridoare, lavabouri, WC-uri şi vestiare ale sălilor sportive se permite ca lumina să fie indirectă (reflectată). În coridoarele bucătăriilor, încăperile sociale ale bucătăriilor, depozite, încăperi pentru inventar, WC-urile şi duşurile sălilor sportive, WC-urile pentru personal se admite ca lumina să fie artificială.

Valorile coeficientului iluminatului natural (CIN) în clase şi cabinete trebuie să fie mai mare de 1,5%. Dacă iluminarea este laterală, atunci CIN minimal se normează la locul de muncă la o distanţă de 1 m de la peretele interior. Dacă iluminarea se efectuează din două direcţii laterale, CIN se normează la mijlocul încăperii.

Pentru vopsirea suprafeţelor meselor sunt folosite o gamă de culori deschise: culoarea verde deschisă şi cea a lemnului cu coeficientul de luciu nu mai mic de 0,5. Tabla trebuie să aibă o suprafaţă mată de o culoare verzuie sau cafenie întunecată, cu coeficientul de luciu 0,2. Suprafeţele pereţilor, a tavanului, podelelor şi a utilajului din ateliere trebuie să fie mate. Tavanele şi partea superioară a pereţilor, cerceveaua geamurilor şi uşilor se vopsesc în culori albe. Duşumeaua se va vopsi în culori deschise cu coeficientul de luciu de 0,4-0,5. Materialele sintetice (pelicule, vopsele, lacuri) folosite pentru finisarea pereţilor, podelelor şi

a mobilierului trebuie să fie coordonate cu Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătăţii Publice.

Dispozitivele de protecţie solară (jaluzele cu mecanism de ridicare şi întoarcere, situate între ramele ferestrei) trebuie să fie instalate în încăperile de studii şi în dormitoare. Pentru protecţia solară se folosesc deasemenea draperii din bumbac, poplin de culoare deschisă, care posedă un grad satisfăcător de transparenţă şi calităţi bune de difuzie a luminii. Se interzice folosirea blocurilor de sticlă, a peliculelor din policlorvinil şi a altor materiale sintetice. Dispozitivele de protecţie solară trebuie să fie de culoare deschisă cu coeficientul de luciu nu mai mic de 0,4.

Pentru prevenirea micşorării gradului de iluminare în încăperile de instruire, laboratoare, copacii se vor afla la o distanţă nu mai mică de 15 m de la ferestrele clădirii, iar tufarii – de 5 m. Nivelul iluminatului natural pe mesele ultimului rând din sălile de studii trebuie să fie nu mai mic de 300 lx. Dacă acest nivel va fi mai mic, se recomandă folosirea concomitentă a iluminatului artificial.

Iluminatul artificial şi utilajul electrotehnic trebuie să corespundă cerinţelor normativelor în vigoare. Valorile iluminării depind de caracterul lucrului vizual, de mărimea detaliilor examinate şi contrastul lor cu fonul.

Nivelul iluminatului (pe mese) în sălile de studii, aule şi laboratoare trebuie să fie de 400 lx, în cabinetul de informatică – 400 lx, în sălile sportive – 200 lx la nivelul duşumelei. Iluminatul tablei trebuie să fie nu mai mic de 500 lx.

În atelierele de prelucrare a metalului şi lemnului (pe suprafeţele de lucru) nu mai puţin de 300 lx, iar în cabinetele pentru lecţiile de muncă ale fetelor – 400lx. La lecţiile cu folosirea mijloacelor tehnice pot fi utilizate următoarele dispozitive şi aparate:

a) televizoare cu mărimea ecranului pe diagonală de 59-61 cm;
b) diaproiectoare cu condiţia respectării stricte a distanţei de 3 m a aparatului până la ecran;
c) proiectoare, multimedia, codoscoape etc.

Pentru asigurarea unor condiţii mai bune de percepţie se vor folosi ecrane cu reflectarea difuză sau ecrane mate-albe cu coeficientul refracţiei nu mai mic de 0,8.

Pentru iluminatul tablei trebuie să fie folosite sursele LPO – 30-40-122(125), care se montează paralel cu tabla, la o distanţă de 0,3 m mai sus de marginea ei superioară şi de 0,6 m de la suprafaţa tablei.

Numărul necesar de lămpi se instalează în corespundere cu calculele corespunzătoare, luând în considerare mărimea coeficientului de rezervă.

În sălile de studii, cabinete, aule şi laboratoare trebuie să se prevadă instalarea simetrică a corpurilor de iluminat, conectarea separată a lămpilor pe rânduri şi iluminatul local al tablei, prize pentru iluminatul local şi un releu fotoelectric, care automat conectează iluminatul artificial, în caz de micşorare a nivelului iluminatului natural.

Sistemul de iluminat, la finele construcţiei sau reconstrucţiei, trebuie să fie recepţionat în exploatare de o comisie în componenţa căreia sunt incluşi reprezentanţi ai beneficiarului, organizaţiei de montare şi proiectare, Centrelor de sănătate publică, Inspectoratului tehnic, organelor de stat de supraveghere antiincendiară şi după necesitate, din alte organe cointeresate.

Cerinţe faţă de microclimatul încăperilor

Temperatura aerului în sălile de studii, laboratoare, aule, săli festive trebuie să fie de 18-20°C, în sălile sportive – 15-17°C, în vestiarele sălilor sportive – 19-23°C, în cabinetul medicului – 21-23°C, în sălile de recreaţii –16-18°C, în bibliotecă, încăperile administrative – 17-20°C, în dormitoarele din cămine – 18-20°C, în lavabouri – 20-23°C, camere de duş – 25°C şi în vestiare – 16-19°C.

Umiditatea relativă a aerului din încăperile de instruire trebuie să fie de 30-45%.

Suprafaţa oberlihturilor în încăperile de studii trebuie să fie egală cu un raport de cel puţin 1/50 din suprafaţa duşumelei. Se interzice ca oberlihturile să fie bătute în cuie pe timp de iarnă sau să fie încleiate cu hârtie.

Sălile de studii trebuie aerisite în timpul recreaţiilor, iar sălile de recreaţii – în timpul lecţiilor. Până la începutul şi după sfârşitul lecţiilor în sălile de studii se face aerisirea prin curent. Dacă temperatura aerului de afară este mai joasă de -10°C, durata aerisirii trebuie să fie de 1-3 minute. Sălile sportive se aerisesc la începutul lecţiilor.

WC-urile, încăperile blocului alimentar, duşurile, laboratoarele trebuie să dispună de sistem de ventilaţie artificială prin refularea aerului. Nişele de ventilare trebuie curăţate lunar de pulberi.

Laboratoarele, în care se elimină căldură, gaze şi pulberi, trebuie să fie dotate cu ventilaţie locală prin aspiraţia aerului şi generală.

Cazangeria autonomă trebuie să fie amplasată în construcţie separată, preferabil în zona de gospodărie cu respectarea cerinţelor de protecţie a mediului înconjurător. Se interzice amplasarea cazangeriei în clădirea instituţiei sau anexată la ea. Se interzice utilizarea convectoarelor cu gaz sau a dispozitivelor electrice neautorizate. Dispozitivele de încălzire trebuie să fie curăţate de praf săptămânal.

Norme sanitare de aprovizionare cu apă şi canalizare

Blocurile IÎS trebuie să dispună de apeduct cu apă potabilă rece, în cazuri necesare şi caldă, de sistem de canalizare.

Conform datelor Organizaţiei Mondiale a Sănătăţii, consumul zilnic de apă al unei persoane în scop potabil constituie 2,5-3,0 litri. În scopuri igienice şi menajere apa se foloseşte la pregătirea bucatelor – 5 l; spălatul pe mâini şi pe faţă – 5 l; duşul igienic – 25 l; baia în cadă – 35 l (o dată pe săptămână – 250 l); spălatul duşumelei – 10 l; WC – 18 l; udatul spaţiilor verzi – 32 l. În total consumul zilnic de apă este egal în mediu cu 200 l *per capita.*

Calitatea apei trebuie să corespundă cerinţelor: „Normelor sanitare privind calitatea apei potabile", aprobate prin Hotărârea Guvernului RM nr. 934 din 15 august 2007.

Cerinţe faţă de amenajarea încăperilor

Încăperile de studii trebuie să fie amenajate cu mese de lucru şi scaune în număr suficient, corespunzător cerinţelor constructive şi ergonomice. Se interzice folosirea taburetelor şi scaunelor fără spetează.

Mesele din sălile de studii cu configuraţie longitudinală trebuie să fie amplasate în 3 rânduri perpendicular peretelui cu ferestre, astfel ca fluxul de iluminare naturală să cadă din partea stângă. Distanţa dintre rânduri trebuie să fie de 0,6-0,7 m, cea dintre peretele intern şi rândul 3 de mese – 0,5 m. Distanţa de la tablă şi primele mese din rândurile late-

rale trebuie să fie egală cu 2,4-2,7 m, iar dintre dulapuri şi ultimele mese – 0,7-1 m.

În sălile de studii cu forma pătrată sau transversală mobila se aranjează în 4 rânduri.

În laboratoare distanţa dintre rânduri trebuie să fie de 1 m.

În timpul studiilor, când profesorul foloseşte mijloace tehnice de vizualizare, studentul trebuie să se afle la o distanţă de 5-6 ori mai mare decât lăţimea ecranului. În cazul instalării TV-ului la o înălţime mai mare ca talia studentului, ecranul acestuia trebuie să fie fixat de perete.

Construcţia tablelor poate fi diferită (părţile pot fi mobile, se pot deschide şi modifica după lăţime). Toate tablele trebuie să dispună de o tăviţă pentru reţinerea pulberilor de cretă şi păstrarea buretelui. Sub tablă va fi montat un mic dulap pentru păstrarea cretei, riglelor şi a altor rechizite. Dulapul poate fi instalat pe toată lăţimea cabinetului.

Utilajul din cabinetele specializate trebuie să corespundă proceselor tehnologice, regulilor de protecţie a muncii.

Utilajul laboratoarelor de chimie trebuie să corespundă regulilor de securitate. Laboratoarele trebuie să dispună de nişe de ventilare prin refularea aerului, sisteme de apeduct şi canalizare.

Fiecare odaie din cămin trebuie să fie înzestrată cu inventar în corespundere cu normele tipice pentru înzestrarea căminelor cu mobilă, lenjerie de pat şi alt inventar, normele în vigoare de uzare a mobilierului, a lenjeriei de pat şi a altui inventar. Paturile din odăi trebuie să fie amplasate cu respectarea cerinţelor igienice: între părţile lungi ale paturilor distanţa trebuie sa fie de 0,5 m; de la pereţii externi cu radiatoare până la părţile lungi ale paturilor – 0,3 m; între căpătâi – 0,2 m, dintre rândurile de paturi – 1,1 m.

Sălile pentru pregătirea temelor şi pentru timpul liber din cămine trebuie să fie înzestrate cu scaune şi mese corespunzătoare taliei studenţilor. Locurile pentru ocupaţii trebuie să fie asigurate cu iluminare locală.

Bucătăriile din cămine trebuie să fie utilate cu plite, căzi, mese pentru pregătirea bucatelor şi dulapuri, reieşind din: o rondelă, o cuvă, o masă şi un dulap la 10 studenţi. În încăperea auxiliară se instalează un dispozitiv de încălzire a apei.

Cerinţe faţă de întreţinerea încăperilor şi terenului

Toate încăperile clădirilor şi teritoriul trebuie întreţinute într-o ordine şi curăţenie exemplară.

În sălile de studii, laboratoare, aule şi alte încăperi zilnic după terminarea lecţiilor trebuie să se facă dereticarea umedă cu ferestrele sau oberlihturile deschise, iar în coridoare sau holuri, după fiecare repaos. Curăţenia generală trebuie efectuată o dată în lună şi include spălarea duşumelei, a uşilor, a surselor de iluminare, ştergerea pereţilor, a mobilei, folosind substanţe dezinfectante şi detergente permise, produse biodistructive înregistrate şi autorizate de Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătăţii Publice.

Sticlele geamurilor se curăţă semestrial. Văruitul tavanului, părţilor superioare ale pereţilor şi vopsitul cercevelei ferestrelor se va face la necesitate. Uşile şi pervazurile ferestrelor se vopsesc cu vopsea albă.

Dereticarea sufrageriei se face după fiecare masă servită; a vestibulului şi a vestiarului – după începutul lecţiilor şi pe parcursul zilei la necesitate; a sălilor de activităţi, a încăperilor pentru cercuri şi a încăperilor administrativ-gospodăreşti – la sfârşitul zilei şi la necesitate.

Aerisirea şi dereticarea umedă a sălii sportive se efectuează după fiecare lecţie, curăţarea saltelelor se face la aer liber, nu mai rar de o dată în săptămână, iar în fiecare zi ele se curăţă cu aspiratorul sau se şterg cu o cârpă umedă.

Dereticarea lavabourilor şi WC-urilor trebuie să se face zilnic, după fiecare recreaţie, folosind detergenţi, substanţe dezinfectante, produse biodistructive, înregistrate şi autorizate de Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătăţii Publice.

În cămine podelele din WC şi lavabouri se spală cu apă caldă, cu folosirea produselor biodistructive înregistrate şi autorizate, detergenţilor şi substanţelor dezinfectante (în timpul zilei pe măsura folosirii lor, dar nu mai rar de 2 ori). Scaunele de WC se spală zilnic cu apă fierbinte folosind aceleaşi substanţe.

Toate odăile căminelor se deretică zilnic de către studenţi, iar încăperile auxiliare de către servitoare. O dată în lună trebuie efectuată curăţenia generală a tuturor încăperilor căminului (ştergerea prafului de pe pereţi şi tavan, spălarea duşumelei, ferestrelor, pervazurilor, uşilor, obiectelor, utilajului), cu acrisirea şi scuturarea lenjeriei de pat.

717967
Universitatea de Stat de
Medicină şi Farmacie
«Nicolae Testemiţanu»

Studenţii trebuie să fie aprovizionaţi cu apă caldă în timpul zilei indiferent de timpul plecării şi întoarcerii de la lecţii. În fiecare an, la începutul anului de studii, toate încăperile căminului trebuie să fie supuse reparaţiei şi până la răcirea timpului se vor întreprinde măsuri pentru păstrarea căldurii. Văruitul tavanului şi a pereţilor în dormitoare se va face o dată în an, în încăperile auxiliare, în dependenţă de starea sanitară, de 2 ori pe an.

Inventarul de dereticare (teul, periile, căldările, cârpele) trebuie marcat şi păstrat într-un dulap separat. După fiecare dereticare tot inventarul trebuie spălat cu apă caldă cu folosirea detergenţilor. Pentru colectarea reziduurilor pe teren se instalează tomberoane.

Terenul trebuie zilnic să fie curăţat prin măturarea, adunarea şi transportarea gunoiului la tomberoane. Vara trotuarele şi cărările trebuie stropite cu apă şi măturate, iar iarna – curăţate de zăpadă şi presurate cu nisip. La intrarea în blocurile de studii, cămine şi alte blocuri trebuie prevăzute dispozitive pentru curăţarea încălţămintei, prevenirea alunecărilor şi traumelor.

Terenul căminelor trebuie să fie îngrădit, înverzit, amenajat, curăţat sistematic, iar în anotimpul cald se va uda. În fiecare cămin se elaborează regulamentul intern, care asigură liniştea, odihna şi ordinea sanitară cuvenită. Administraţia căminului este obligată zilnic (dimineaţa şi seara) să viziteze toate încăperile în scopul respectării cerinţelor igienice şi, în caz de depistare a bolnavilor, să-i plaseze în izolator şi să invite medicul.

Cerinţe faţă de organizarea regimului instructiv-educativ

Numărul maximal de ore de studii a studentului pe parcursul săptămânii trebuie să fie de 54. Distribuirea disciplinelor se efectuează pe parcursul a 5 zile calendaristice, astfel ca numărul de ore în sălile de studii să nu depăşească 35 ore.

Disciplinele sunt distribuite pe parcursul săptămânii în orar astfel ca să permită studiul de sinestătător al materialului de către studenţi.

Este necesar de respectat alternarea disciplinelor pe parcursul zilei, cât şi a formelor şi metodelor de predare.

Lecţiile se includ în orar la începutul ocupaţiilor. Se interzic lecţiile cu durata de 3 ore fără repaos.

În scopul prevenirii apariţiei manifestărilor de oboseală şi surmenaj cronic, este necesar ca numărul zilnic de ore instructiv-educative să nu depăşească 6-7 ore. Peste fiecare 45 min de ore didactice sunt necesare pauze de odihnă de 10-15 min fiecare.

Se interzice efectuarea instruirii practice la locurile de muncă cu noxe profesionale sau condiţii de muncă periculoase. Se vor folosi pe larg metodele virtuale de însuşire a manoperelor.

La lucrările din laboratoare, întreprinderi industriale, ateliere, studenţii trebuie să cunoască şi să respecte regulile de siguranţă a muncii, să dispună de echipament individual de protecţie conform normativelor în vigoare.

Orarul lecţiilor se va alcătui reieşind din gradul de dificultate al disciplinelor, respectând următoarele cerinţe:

- luni şi vineri în orar nu se vor include mai mult de 2 discipline teoretice de gradul unu, iar marţi şi miercuri – 3-4.
- în timpul zilei disciplinele teoretice ale ciclului profesional vor fi incluse în orar la orele 14-16;
- lucrările practice se efectuează în zilele cu capacitate înaltă de activitate cu excepţia zilelor de luni şi vineri;
- în timpul zilei se vor alterna disciplinele generale teoretice cu cele practice. Se admit lecţiile duble cu excepţia celor de educaţie fizică;
- durata ocupaţiilor la computere în timpul lecţiilor pentru studenţii din anul întâi nu va depăşi 30 minute.

Ocupaţiile practice în laboratoarele specializate se efectuează după orele teoretice.

Ocupaţiile încep la una şi aceeaşi oră pentru fiecare grupă. Se interzic pauzele îndelungate care duc la prelungirea ocupaţiilor pe parcursul zilei, cu excepţia pauzei destinate prânzului.

Pentru organizarea alimentaţiei studenţilor durata repausului va fi de 30-45 minute.

Pentru profilaxia oboselii între prima şi a doua pereche sunt organizate pauze cu durata de 15-20 minute, între a II-a şi a III-a pereche – 30-60 minute. În cazul edificiilor de studii situate în diferite sectoare ale oraşului, durata pauzelor se prelungeşte.

Dispoziţii finale

Responsabilitatea pentru respectarea cerinţelor prevăzute în prezentul regulament o poartă persoanele cu funcţii de răspundere a IÎS.

Supravegherea privind respectarea cerinţelor stabilite în prezentul regulament se realizează de către organele Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătăţii Publice şi Serviciul departamental ale Republicii Moldova în corespundere cu prevederile Legii „Privind supravegherea de stat a sănătăţii publice" nr.10-XVI din 03.02.2009.

Bibliografie

1. Hotărârea Guvernului Nr. 23 din 29.12.2005 cu privire la aprobarea şi implementarea Regulilor şi normativelor sanitaro-epidemiologice de stat „Igiena instituţiilor de învăţământ secundar profesional". 22 p.
2. Hotărârea Guvernului Nr. 934 din 15.08.2007. Norme sanitare privind calitatea apei potabile.
3. Normativ în construcţii. Exigenţe funcţionale. Instalaţii electrice. Iluminatul natural şi artificial. NCM C. 04.02-2005. (MSN 2.04-05-95). 155 p.
4. ВСН 51-86. Госгражданстрой. Профессионально-технические, средние специальные и высшие учебные заведения. М. 1988. 48 с.
5. СниП 2.07.01-89. Градостроительство. Планировка и застройка городских и сельских поселений. М. 1989. 42 с.
6. СНиП 2.08.02-89 Строительные нормы и правила. Общественные здания и сооружения. 41 с.
7. СНиП 2.04.05-91 Строительные нормы и правила. Отопление, вентиляция и кондиционирование. 32 с.
8. СниП II-68-78. Строительные нормы и правила. Высшие учебные заведения. М. 1978. 20 с.
9. ГОСО 5.03.014-2006. Государственный общеобязательный стандарт образования Республики Казахстан. 23 с.

Anexa nr. 1

la Regulamentul sanitar privind
instituţiile de învăţământ superior

Notă informativă

privind asistenţa medico-sanitară a studenţilor în an._____

în instituţia de învăţământ superioară _____
(localitatea)

I. Numărul de studenţi _____

II. Starea de sănătate a studenţilor

Nr d/o	Maladiile	Total cazuri absolute	Inclusiv cazuri noi
1	2	3	4
1.	Morbiditatea generală, inclusiv:		
1.1.	cronică		
2.	Bolile infecţioase (fără helmintiaze) (A00-B64), inclusiv:		
2.1	Dizenterie (A03)		
2.2	Hepatita virală A (B 15)		
2.3	Scabie (B86)		
2.4	Pediculoză		
2.5	Salmoneloză (A02)		
2.6	IIA cu etiologia determinată şi ne-determinată (A04-A05, A08-A09)		
3.	Helmintiaze:		
3.1	Ascaridiază (B77)		
3.2	Oxiurază (B80)		
4.	Bolile sistemului respirator (J00-J99), inclusiv:		
4.1	Pneumonie (J10-J18)		
4.2	Bronşită (J20, J41, J42)		
4.3	Angină (J03, J35)		
4.4	Gripă (J10-J11)		
4.5	Boli ale căilor respiratorii superioare (J30-J39)		
5.	Bolile sistemului digestiv (K00-K93), inclusiv:		

5.1	Gastrite (K29)		
5.2	Ulcer gastric, duodenal (K25-K26)		
5.3	Carii dentare (K02)		
5.4	Colecistită (K81)		
6.	Bolile sistemului nervos (G00-G99), inclusiv:		
6.1	Boli ale sistemului vegetativ		
7.	Bolile ochiului şi anexelor sale (H00-H95), inclusiv:		
7.1	Boli ale conjunctivei (H10-H13)		
7.2	Glaucomă (H40-H42)		
7.3	Dereglări ale acuităţii vizuale		
8.	Tulburările mintale şi de comportament (F00-F99)		
9.	Bolile sângelui, ale organelor hematopoetice şi unele tulburări ale mecanismului imunitar (D50-D89)		
9.1	Anemii ferodeficitare (D50)		
9.2	Anemii prin carenţa vitaminei B12 (D51)		
10.	Bolile endocrine, de nutriţie şi metabolism (E00-E90), inclusiv:		
10.1	Diabet zaharat (E10-E14)		
10.2	Obezitatea (E66)		
10.3	Afecţiuni tiroidiene şi înrudite, legate de carenţa de iod (E01-E02)		
11.	Bolile pielii şi ale ţesutului celular subcutanat (L00-L99), inclusiv:		
11.1	Abces cutanat, furuncul şi furuncul antracoid (L02)		
12.	Bolile sistemului genito-urinar (N00-N99), inclusiv:		
12.1	Bolile renale tubulo-interstiţiale (N10-N16)		
13.	Bolile sistemului osteo-articular, ale muşchilor şi ale ţesutului conjunctiv (M00-M99), inclusiv:		
13.1	Dereglări ale ţinutei		

14.	Bolile sistemului circulator (I00-I99), inclusiv:		
14.1	Cardiopatia reumatismată cronică (I05-I09)		
15.	Leziuni traumatice, otrăviri şi alte consecinţe ale cauzelor externe (T00-T98)		
16.	Bolile urechii şi apofizei mastoide (H60-H95), inclusiv:		
16.1	Otite		
16.2	Dereglări ale auzului		
17.	Alte maladii		
18.	Numărul de studenţi încadraţi în grupele de sănătate: I		
	II		
	III		
	IV		